

Název a adresa školy:	Střední škola průmyslová a umělecká, Opava, příspěvková organizace, Praskova 399/8, Opava, 746 01
Název operačního programu:	OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost, oblast podpory 1.5
Registrační číslo projektu:	CZ.1.07/1.5.00/34.0129
Název projektu	SŠPU Opava – učebna IT
Typ šablony klíčové aktivity:	III/2 Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT (20 vzdělávacích materiálů)
Název sady vzdělávacích materiálů:	ČJ III
Popis sady vzdělávacích materiálů:	Český jazyk III, 3. ročník
Sada číslo:	D-11
Pořadové číslo vzdělávacího materiálu:	12
Označení vzdělávacího materiálu: (pro záznam v třídní knize)	VY_32_INOVACE_D-11-12
Název vzdělávacího materiálu:	Publicistický styl – reportáž
Zhotoveno ve školním roce:	2011/2012
Jméno zhotovitele:	Mgr. Edita Binarová

Publicistický styl – reportáž

Ukázka:

NEJVĚTŠÍ VZORKOVÝ VELETRH

ČILI BRITISH EMPIRE EXHIBITION

I.

Mám-li vám hned předem říci, čeho je nejvíc na výstavě ve Wembley, tedy rozhodně lidí; a školních výprav. Jsem sice přítelem populace, pohlavního rozmnožování, dětí, škol a názorné výchovy, ale přiznám se, že chvílemi jsem si přál mít s sebou strojní pušku, abych si proklestil cestu splašeným, tlačícím se, běžícím, dupajícím stádem kluků s kulatými čepičkami na kokosech nebo řetězem holek, jež se drží za ruce, aby se neztratily. (...)

Krásný je palác strojnictví; a nejkrásnější díla britského výtvarného umění jsou lokomotivy, lodi, kotle, turbíny, transformátory, takové divné mašiny se dvěma rohy na čele, stroje na všeliké točení, třesení a bouchání, obludy daleko fantastičtější a nekonečně elegantnější než praještěři v Natural History Museum; nevím, jak se jmenují a co se s nimi dělá, ale je to krásné, a někdy pouhá šroubová maticka (sto liber těžká) je vrchol formální dokonalosti. Některé stroje jsou červené jako paprika, jiné masívní a šedé, některé žíhané mosazí a jiné černé a velkolepé jako náhrobek; a je to divné, že věk, který vymyslel dva sloupy a sedm stupňů před každým domkem, vybásnil v kovu takovou nevyčerpatelnou podivnost i krásu forem a funkcí. A nyní si představte, že toho je natěšnáno na ploše větší než

Václavské náměstí, že je to větší než Uffizie a vatikánské sbírky dohromady, že se to většinou točí, syčí, mele naolejovanými šoupátky, cvaká ocelovými čelistmi, tučně se potí a leskne mosazí; je to mýtus kovového věku. Jediná dokonalost, které moderní civilizace dosahuje, je mechanická; stroje jsou nádherné a bezvadné, ale život, který jim slouží nebo je jimi obsluhován, není nádherný, ani lesklý, ani dokonalejší, ani sličnější; ani dílo strojů není dokonalé, jen Ony, Stroje, jsou jako bohové. A abyste věděli, našel jsem skutečnou modlu v Paláci průmyslu. Je to kroužící nedobytná pokladna, lesklá pancéřová koule, která se tiše točí a točí na černém oltáři. Je to divné a trochu příšerné.

(Karel Čapek: Anglické listy)

Úkoly k práci s výňatkem:

1. Jaké informace přináší Karel Čapek ve své reportáži?
2. Popisuje prostředí staticky nebo dynamicky?
3. Jak je laděna celá reportáž?
4. Charakterizujte jazyk reportáže. Vyhledejte obrazná pojmenování, přirovnání, personifikaci, enumerace.
5. Posuďte míru osobního zaujetí autora.
6. Charakterizujte syntax výňatku.

Reportáž – teorie

Reportáž je zprostředkování „přímého přenosu“ nějaké události, které je autor svědkem.

- **Typy reportáže:** novinářská, rozhlasová, televizní, filmová, fotografická.
- **Zpracování:** popis statický nebo dynamický, autor vyjadřuje osobní zaujetí, reportáž může být laděna vtipně, s pointou na konci.
- **Jazyk reportáže:** využívá expresivních a obrazných pojmenování, přirovnání, kontrastů, hyperboly (= umělecký styl) i termíny (= odborný styl).
- **Syntax:** zvláště věty jednoduché, nejčastěji vztah koordinace (mezi slovy i větami), krátkými větami autor zvyšuje dramatický spád reportáže.

Praktická část

Následující text upravte tak, aby splňoval požadavky reportáže.

Další břehy v Opavě

A je to tu zase. Přichází festival Další břehy a pro Opavu tím začíná opavské kulturní jaro plné přitažlivých filmů, výstav, koncertů, přednášek, besed i setkání se zajímavými osobnostmi. 16. ročník festivalu Další břehy má název „Indiáni ve městě, Indiáni ve mně jste“ a je tematicky zaměřen na život a poselství indiánských civilizací.

Slavnostní zahájení festivalu proběhne ve čtvrtek 5. dubna v kostele sv. Václava vernisáží pozoruhodné výstavy Legendární indiánské kmeny (Indiáni, jak je neznáme – historie ožívá!). Děti s rodiči potěší Indiánský víkend na Stříbrném jezeře, který pro festival zajistilo sdružení Indian Corral. Fanoušci filmu si jistě nenechají ujít snímky Malý velký muž, Kouřové signály, Aguiere, hněv Boží či zajímavé dokumenty o současných problémech indiánské populace. Koncerty kapel Traband, Poslední výstřel nebo Botafogo Jana Jiráně s hostem Jiřím Lábusem budou reprezentovat hudební sféry.

Zcela jedinečnou příležitostí bude možnost dvou setkání s léčitelem a učitelem kmene Černonožců Pablo Russellem z kanadské Alaberty nebo účast na představení Pátá dohoda v provedení Jaroslava Duška a hudebníků naplněné moudrostí a poselstvím Toltéků i společným darem účastníků Dětskému centru Čtyřlístek v Opavě.

Opavský festival nabídne čtyři desítky programů, z nichž si každý jistě vybere ten „svůj“.

Seznam použité literatury

- Sochrová, M.: *Český jazyk v kostce pro SŠ*. 2. vydání. Praha: Fragment, 2009. ISBN 978-80-253-0950-6.
- <http://www.opava-city.cz/dalsibrehy/>